

AVIZ

referitor la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1 din 11 ianuarie 2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr.18/1991 și ale Legii nr.169/1997 și a Legii nr.18/1991, republicată

Analizând proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1 din 11 ianuarie 2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr.18/1991 și ale Legii nr.169/1997 și a Legii nr.18/1991, republicată, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.91 din 16.06.2001,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr.18/1991 și ale Legii nr.169/1997, precum și modificarea și completarea Legii fondului funciar nr.18/1991, republicată, în vederea eliminării disfuncționalităților apărute în aplicare și pentru urgentarea retrocedării terenurilor agricole și terenurilor forestiere, persoanelor fizice și persoanelor juridice îndreptățite.

Proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, ca și Legea nr.1/2000 și Legea nr.18/1991, propuse spre modificare și completare.

2. Având în vedere că sunt stabilite despăgubiri pentru foștii proprietari, ce se vor acorda în situația în care acestora nu li se pot restitui integral terenurile, proiectul trebuie să cuprindă și menționarea explicită a surselor de finanțare a noilor cheltuieli.

3. La art.6, având în vedere că reconstituirea dreptului de proprietate s-a făcut până în prezent cu utilizarea declarațiilor de martori, impunerea exclusivă a probelor cu înscrisuri prevăzută la alin.(1¹) ar putea fi considerată discriminatorie. De aceea, este de preferat să fie promovat textul din varianta de rezervă.

Considerăm, de asemenea, că trebuie avute în vedere dispozițiile cuprinse în Codul civil, precum și cele din Codul de procedură civilă referitoare la administrarea de probe pentru recunoașterea dreptului de proprietate, astfel încât să nu fie încălcate principiile consacrate în materie.

4. Pe plan normativ, soluțiile preconizate în proiectul de lege, care vizează refacerea fostelor forme asociative și exploatarea în comun a terenurilor forestiere de către membri acestora, nu sunt conturate juridic suficient de riguros.

Astfel, menționăm că reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor cu vegetație forestieră, aparținând fostelor composesorate, s-a făcut până la intrarea în vigoare a Legii nr.1/2000, în temeiul art.46 din Legea fondului funciar nr.18/1991, republicată, după procedura și în condițiile prevăzute la art.9 alin.(3) din lege, pentru foștii composesori - persoane fizice, în baza actelor deținute și în limite care să nu depășească 30 de hectare de familie.

Din rațiuni de uniformitate de regim juridic, în proiectul actual se impune o soluție expresă, care să prevadă că foștii composesori sau moștenitorii acestora, cărora li s-au reconstituit drepturile de proprietate, potrivit art.46 din Legea fondului funciar nr.18/1991, sunt supuși aceluiași obligații privind constituirea în forme asociative de administrare și exploatare a terenurilor forestiere, potrivit prevederilor art.28 alin.(1) din proiect.

5. Referitor la art.28 alin.(3), textul ar trebui completat cu o dispoziție, care să prevadă obligativitatea transmiterii calității de membru al asociației numai pe cale de moștenire, și numai acelor urmași care rămân în localitățile unde sunt situate terenurile în cauză.

Totodată, în proiect ar trebui stipulat că încetarea calității de membru al asociației, nu poate afecta suprafața totală de teren a asociației, iar terenurile, în acest caz, nu pot fi scoase din formele asociative, odată cu persoana.

6. La art.29 alin.(1) semnalăm unele neconcordanțe cu textul de la art.23, în ceea ce privește **limitele suprafețelor** de terenuri ce urmează a fi dobândite prin reconstituire, pentru centrele eparhiale, protoerii, parohii, filii, schituri și mănăstiri. De aceea, este necesar punerea de acord a celor două texte din acest punct de vedere.

7. La art.40 alin.(2), menționăm că despăgubirea persoanelor îndreptățite, stabilită potrivit criteriilor prevăzute la alin.(1), se plătește prin acordarea de titluri de valoare **nominativă** (acțiuni) ale statului la societăți comerciale și vor fi folosite exclusiv în procesul de privatizare.

În acest context, precizăm că valoarea acțiunilor folosite pentru despăgubiri nu poate fi **valoarea nominală** a acestora, cum greșit se menționează în text, întrucât valoarea reală este diferită de la o societate comercială emitentă la alta, așa încât valoarea urmează să fie stabilită cu prilejul acordării, fie prin evaluare, fie prin referire la cursul de piață.

În concluzie, deoarece **titlurile sunt nominative** sau la purtător, iar valoare nominală au fiecare în parte, este necesară reformularea alin.(2) în acest sens.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

Pe plan redacțional și sub aspectul respectării normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, prevăzute de Legea nr.24/2000, formulăm următoarele observații și propuneri:

1. Cu privire la titlul proiectului, propunem eliminarea, ca superfluă, a mențiunii "din 11 ianuarie", fiind suficientă indicarea anului adoptării legii respective, numărul și data acesteia identificându-se prin "nr.1/2000".

De asemenea, mențiunea din finalul titlului, propunem a fi reformulată, astfel: "precum și modificarea și completarea Legii fondului funciar nr.18/1991, republicată".

2. Potrivit normelor de tehnică legislativă aplicabile actelor normative care au ca obiect modificări și completări ale altor acte normative, articolele se marchează în textul legii prin abrevierea "Art." urmată de cifra romană corespunzătoare. Pe cale de consecință, cuvântul "Articolul" din debutul art.I-III se va înlocui cu abrevierea "Art.".

3. Deoarece după adoptare, Legea nr.1/2000 a mai suferit două intervenții legislative, în **partea dispozitivă a art.I** trebuie inserată sintagma "cu modificările ulterioare", înainte de expresia "se modifică și se completează".

4. Pentru o mai evidentă exprimare a dispozițiilor de modificare din cadrul intervenției legislative și pentru diferențierea de cele care au ca obiect completarea prevederilor existente în actul de bază, trebuie să se procedeze la introducerea expresiei "se modifică și" înainte de sintagma "va avea următorul cuprins:", în textul normelor de la art.I, pct.1- 3, 5, 6, 9, 11, 12, 14, 16, 17, 19, 23, 24, 26, 28-30, 33, 35, 37- 39, 43, 45 și art.II pct.2.

5. În textele de la art.I, pct.2, pct.5, pct.6, pct.9, pct.19, pct.26 și pct.30, este necesar ca trimiterea la prevederile Legii fondului funciar nr.18/1991, republicată, să cuprindă și mențiunea "cu modificările ulterioare", introdusă după cuvântul "republicată", având în vedere evenimentele legislative care au avut loc în existența actului normativ respectiv.

6. Referitor la art.3 alin.(5) propus la art.I pct.2, considerăm că această normă se integrează mai armonios în cuprinsul textului modificat al art.15 din lege, reprodus la art.I pct.19, respectiv după alin.(1), unde se folosește noțiunea de "proprietar deposedat". În acest sens, propunem eliminarea alin.(5) din art.3 și introducerea textului respectiv după alin.(1) al articolului 15, definiția noțiunii urmând a face obiectul unui alineat distinct, respectiv alin.(2), iar actualul alin.(2) din acest articol să devină alin.(3).

7. În textul articolului 4¹, introdus potrivit dispoziției de la art.I pct.4, pentru o bună exprimare, sugerăm introducerea după conjuncția disjunctivă "ori" din rândul 3, a expresiei "pentru terenurile care", iar sintagma "se face restituirea" să fie reformulată sub forma "restituirea se face".

8. La pct.7 și pct.31 din același articol, în textul dispozițiilor propriu-zise și la marcarea alineatelor citate, nou introduse în actul de bază, urmează ca indicele cifric să se scrie în afara parantezei.

9. Deoarece este improprie limbajului normativ, sugerăm ca dispoziția de la art.I pct.8 să fie redactată în două dispoziții, una de modificare și alta de completare a actului de bază, și anume:

"8. Alineatul (3) al articolului 6 se abrogă".

"9. După articolul 6 se introduce un articol nou, 6¹, cu următorul cuprins:".

Propunerea de mai sus implică renumerotarea punctelor 9-45 ale art.I din proiect.

10. Pentru o mai bună exprimare în contextul dat, propunem ca în textul art.6¹ alin. (1) reprodus la art.I, **pct.8**, expresia "doi cetățeni" să fie înlocuită cu "doi solicitanți".

11. Dispoziția de la art.I pct.32, propunem a fi eliminată din proiect, întrucât potrivit prevederilor art.21 alin.(1) lit.b) și alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.2/2001 pentru stabilirea unor măsuri privind înființarea organizarea/reorganizarea sau funcționarea, după caz, a unor ministere, organe de specialitate ale administrației publice centrale și instituții publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.233/2001, denumirea respectivă din actele normative în vigoare s-a înlocuit corespunzător.

12. La pct.33, având în vedere că din textul de la art.25 alin.(2) rezultă clar că terenurile forestiere vor fi gospodărite "în regim silvic, potrivit legii", pentru a nu se înțelege că regimul silvic este stabilit de statutul fiecărei asociații, sugerăm schimbării topicii, în finalul textului de la art.27, astfel:

"Art.27. - Administrarea și exploatarea terenurilor forestiere restituite potrivit art.26, se face în conformitate cu statutul asociației, în regim silvic".

13. La pct.38, întrucât "natura juridică" nu se referă la suprafețele forestiere aflate în proprietate comună, sugerăm următoarea reformulare pentru art.28 alin.(5):

"(5). Suprafețele forestiere aflate în proprietate comună, rămân în proprietate indiviză, pe toată durata existenței asociației".

14. Pentru o corectă trimitere la un alt act normativ, este necesar ca în textul art.22¹, nou introdus prin dispoziția de la art.I pct.27, să se redea fidel titlul actului, respectiv "Legea nr.187/1945 pentru înfăptuirea reformei agrare", în locul formulării din proiect.

15. La pct.39, în textul modificat al art.29 alin.(2) din actul de bază, verbul "constituie" necesită a fi înlocuit cu adjectivul "constituite", pentru o corectă exprimare în context.

16. La pct.43, la redarea textului modificat al art.37 din actul de bază, sugerăm ca sintagma "nu au primit drept de proprietate" să fie reformulată sub forma "nu li s-a stabilit dreptul de proprietate" și să se elimine din ultimul rând cuvântul "contrare", deoarece este inutil.

17. La pct.45, în textul modificat de la art.40 alin.(1) teza a doua, din actul de bază, propunem să fie redactat titlul corect al

regulamentului, astfel: "Regulamentul privind procedura de constituire, atribuțiile și funcționarea comisiilor pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, a modelului și modului de atribuire a titlurilor de proprietate, precum și punerea în posesie a proprietarilor".

18. La art.II, partea introductivă necesită a fi completată cu numărul și data Monitorului Oficial al României în care a fost republicată Legea fondului funciar nr.18/1991, respectiv "Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1 din 5 ianuarie 1998", mențiune urmată de sintagma "cu modificările ulterioare", pentru evidențierea evenimentelor legislative ce au avut loc în existența acestui act normativ, după republicare.

La pct.3 al art.II, pentru un plus de rigoare normativă, urmează ca în dispoziția de modificare, expresia "Anexa I" să se înlocuiască cu "Anexa nr.1", corespunzător numerotării care se regăsește în actul de bază, iar cuvântul "Anexa" să se scrie fără majusculă.

19. Având în vedere că actul normativ prevăzut la art.I se modifică și se completează în mod substanțial, recomandăm a se face aplicare art.66 alin.(1) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, în sensul introducerii în finalul prezentului proiect a dispoziției de republicare a Legii nr.1/2000, exprimată într-un articol distinct, numerotat Art.IV, care să cuprindă și mențiunea expresă că se va da textelor o nouă numerotare.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 580/19.06.2001